

REGULAMIN PRACOWNI OBRÓBKI SKRAWANIEM TOKARKI

Przepisy ogólne

1. Uczeń do samodzielnej pracy może przystąpić jeżeli:
  - a) został zapoznany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia z zasadami i metodami pracy zapewniającymi bezpieczeństwo i higienę pracy przy wykonywaniu czynności na stanowisku roboczym;
  - b) odbył instruktaż w zakresie obsługi obrabiarki, a fakt ten został odnotowany w dzienniku lekcyjnym i w zeszycie ucznia do zajęć praktycznych;
  - c) nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdził i upewnił się, iż stan obrabiarki i innych urządzeń technicznych, instalacji elektrycznych i narzędzi pracy, a także inne warunki środowiska pracy nie stwarzają zagrożeń dla ucznia i innych osób tam przebywających.
2. Zabrania się uczniowi podejmowania samodzielnej pracy, jeżeli ma jakiegokolwiek wątpliwości co do jej bezpiecznego wykonywania.
3. Uczeń do zajęć może przystąpić będąc zdrowym, w dobrym samopoczuciu.
4. Uczeń powinien zawsze dbać o higienę osobistą i schludny wygląd (odzież robocza musi być czysta, obcisła, bez luźno zwisających elementów, włosy przykryte czapką, zdjąć wszystkie zbędne przedmioty, jak: kolczyki, pierścionki, bransolety) oraz ład i porządek w miejscu pracy.
5. Zabrania się picia alkoholu, używania narkotyków, palenia tytoniu, brania udziału w „pogawędkach” koleżeńskich lub niebezpiecznych zabawach czy żartach.

Czynności do wykonania przed rozpoczęciem zajęć

Uczeń powinien:

1. Zapoznać się z dokumentacją wykonawczą (warsztatową), wysłuchać poleceń nauczyciela.
2. Przemyśleć sposób wykonania pracy (przebieg).
3. Przygotować niezbędne pomoce warsztatowe, narzędzia pracy, sprzęt ochrony osobistej (jeżeli jest konieczny, np.: okulary).
4. Przygotować stanowisko pracy do realizacji zadania (haczyk do wiórów, zmiotkę, oświetlenie stanowiskowe).
5. Przetrzeć i naoliwić wszystkie prowadnice oraz punkty wymagające codziennego oliwienia.
6. Wszystkie zauważone usterki i zagrożenia natychmiast zgłosić nauczycielowi prowadzącemu zajęcia, celem ich natychmiastowego usunięcia.

Czynności ucznia w czasie zajęć

Uczeń powinien:

1. Mocować rzetelnie i solidnie obrabiany detal, tak aby uniemożliwić jego wyrwanie z uchwytu wrzeciona lub przyrządu w czasie obróbki.
2. Wyjąć klucz z uchwytu (wrzeciona) i zamknąć osłony robocze.
3. Uważać, by w czasie mocowania przedmiotu obrabianego nie włączyć przypadkowo dźwigni sprzęgła (np. kolaniem) lub wyłącznika sterującego.
4. Nóż tokarski dosuwać powoli i ostrożnie do obrabianego przedmiotu.
5. Uważać by nie kłaść przedmiotów, narzędzi sprawdzianów i pomocy warsztatowych na łożu, suporcie i wrzecienniku.
6. W przypadku powstania wiórów odpryskowych używać okulary ochronne.
7. Do zakładania i zdejmowania ciężkich przedmiotów prosić nauczyciela prowadzącego zajęcia.
8. W sposób ciągły obserwować proces obróbki.
9. Zawsze zachować właściwą postawę przy pracy (pozycję ciała) i koncentrować uwagę tylko na zasadniczych czynnościach roboczych.
10. Obrabiane długie przedmioty wystające poza wrzeciennik osłonić na całej długości.
11. Czynności zakładania na tokarkę cięższych przedmiotów lub detali o ostrych krawędziach wykonywać tylko w rękawicach roboczych (z chwilą uruchomienia obrabiarki rękawice należy zdjąć).
12. Wióry usunąć haczykiem z osłoniętą rękojeścią, pędzlem lub zmiotką, po zatrzymaniu obrabiarki.
13. Wykonywać tylko prace zlecone przez nauczyciela prowadzącego zajęcia.

Uczniowi zabrania się przede wszystkim:

1. Chłodzenia obrabianego przedmiotu i narzędzia za pomocą mokrych szmat.
2. Pochylania się zbyt blisko nad obracającym się obrabianym przedmiotem.
3. Dotykania obrabianego przedmiotu i narzędzia skrawającego w czasie pracy tokarki.
4. Używania większych niż przewiduje instrukcja parametrów skrawania.
5. Dokonywać pomiarów jakichkolwiek detali wykonywanych na obrabiarce oraz sprawdzania ich gładkości podczas ruchu.
6. Zastawiania przejść koło obrabiarki.
7. Smarowania i konserwowania obrabiarki będącej w ruchu.
8. Przedłużania np. klucza w uchwycie innym kluczem lub rurą.
9. Zdejmowania jakichkolwiek osłon i zabezpieczeń obrabiarki.
10. Obsługi obrabiarki w rękawicach roboczych, gdy jest ona w ruchu.
11. Usuwania wiórów bezpośrednio rękami.
12. Pozostawiania obrabiarki bez nadzoru podczas pracy oraz opuszczania stanowiska pracy bez poważnych przyczyn, bez wiedzy i zgody nauczyciela prowadzącego zajęcia.
13. Dotykania urządzeń elektrycznych będących pod napięciem.
14. Opierać się o obrabiarkę podczas pracy, siadania na łożu, stole itp.
15. Dopuszczania do obsługi obrabiarki osób trzecich, bez wiedzy i zgody nauczyciela prowadzącego zajęcia.
16. Stosowania niebezpiecznych metod pracy stanowiących zagrożenia dla zdrowia i życia.
17. Hamowania wrzeciona rękami lub przy użyciu jakichkolwiek przedmiotów.

Podstawowe czynności ucznia po zakończeniu zajęć

Uczeń powinien:

1. Ułożyć na wyznaczonym miejscu obrabione przedmioty.
2. Wyłączyć i zabezpieczyć obrabiarkę przed jej przypadkowym uruchomieniem.
3. Dokładnie posprzątać swoje stanowisko pracy, zakonserwować łożo i suport tokarki.
4. Wióry i pyły usuwać z powierzchni obrabiarki:
  - wióry wstępowe - haczykiem,
  - wióry sypkie - łopatką,
  - wióry drobne i pyły - pędzelkiem.
5. Narzędzia oraz pomoce warsztatowe schować do szafy narzędziowej.
6. Sprzęt ochrony osobistej oczyścić i odłożyć na wyznaczone miejsce.
7. Sprawdzić, czy pozostawione stanowisko pracy nie stworzy jakichkolwiek zagrożeń dla osób trzecich.
8. Nie opuszczać stanowiska pracy przed zakończeniem zajęć warsztatowych, bez zgody nauczyciela prowadzącego zajęcia.

Czynności do wykonywania w razie awarii lub wypadku

Uczeń powinien:

1. W razie wypadku (np. porażenia prądem), natychmiast wyłączyć urządzenie stanowiące zagrożenie, powiadomić nauczyciela oraz udzielić pomocy przedlekarskiej poszkodowanemu.
2. W przypadku zauważenia iskrzenia, wydobywającego się z obrębu silnika elektrycznego, instalacji zasilającej lub sterującej obrabiarką dymu, wycucia swądu tłącej się izolacji lub spostrzeżenia innych objawów mogących spowodować pożar, należy natychmiast wyłączyć zasilanie główne obrabiarki i powiadomić o tym fakcie nauczyciela prowadzącego zajęcia.
3. W razie awarii lub przerwy w dopływie prądu, natychmiast wycofać narzędzia skrawające od przedmiotu obrabianego i wyłączyć obrabiarkę. Umieścić tablicę z napisem: Nie włączać - maszyna w naprawie.

